



Zeewolde, 23 september 2014

Aan: het College van Burgemeester en wethouders
Gemeente Zeewolde.

Betref: Regionaal Beleidsplan Jeugdhulp Flevoland 2014-2017
Transitie Zorg voor Jeugd, Beleidsplan Zeewolde 2015-2016

Geacht college,

In deze reactie reageren wij op beide beleidsplannen, daarbij zullen een aantal opmerkingen/adviezen gegeven worden en vragen gesteld.

Inleiding

Voordat wij inhoudelijk ingaan op de plannen, merken we op dat we het zeer spijtig vinden niet in een eerder stadium te zijn betrokken bij de ontwikkeling van de plannen en een relatief korte termijn hebben gekregen om te kunnen reageren. We krijgen de indruk dat hetzelfde gebeurt met het inkooptraject (zie tijdpad blz. 10). Als we dan al niet betrokken worden bij de regionale inkoop, stellen we het op prijs als dit wel gebeurt bij de plaatselijke trajecten, zeker voor zover het nieuwe trajecten betreft, zoals nieuw samen te stellen Jeugdhulppakketten bijv. (blz. 12). Dat wil zeggen dat we begrijpen dat het niet zo zinvol is ons te betrekken bij de inkoop die voorlopig wordt voortgezet met reeds bestaande arrangementen en aanbieders.

We starten met de RBP. Het is duidelijk dat vele punten daarin ook aan u geadresseerd zijn en deels ook doorwerken op onze ideeën t.a.v. het LBP.

Regionaal Beleidsplan (RBP)

Mede gezien de historie en daarnaast de landelijke vereisten, kunnen we begrijpen dat Zeewolde meedoet in Flevoland met het RBP. We begrijpen ook dat de plannen mede gestuurd worden door de opgelegde bezuinigingen. Het financieel kader roept wel een aantal vragen op.

1. Op blz. 3, (RBP) Focuspunt 8, wordt er vanuit gegaan dat invoering van de nieuwe Wet Jeugdzorg formatieve uitbreiding betekent ten aanzien van de gemeentelijke formatie. In het LBP komt hier niets over terug. Dat roept de vraag op:
Heeft de gemeente haar formatie aangepast om haar nieuwe taken uit te kunnen voeren, c.q. in hoeverre is zij inmiddels in dat opzicht klaar voor de zware taak die op haar afkomt?
2. Blz. 5. In 2013 is ingestoken op het verminderen van de zware zorg: 3% minder instroom. Er zijn experimenten gestart.
 - *Is er al bekend of dit Flevoland breed iets heeft opgeleverd, c.q. de doelstellingen zijn behaald?*
 - *Is er voor wat betreft het Zeewolde experiment (Het ZAT) al resultaat bekend?*
3. Op blz. 9 schetst men het bestuurlijk en financieel kader van de samenwerkingsafspraken. Er wordt gekozen voor budgetsturing. De kwaliteit krijgt slechts aandacht tussen haakjes (punt 3 bijv.). De landelijke berichten over risico's worden hier regionaal rond de kwaliteit bevestigd. Wij vrezen voor het ontstaan van (toename van de lengte van de) wachtlijsten. Temeer daar er nog nader gedefinieerd moet worden wat onder een wachtlijst wordt verstaan. Dit kan gemakkelijk een definitie worden die is aangepast aan de beperkte middelen, maar ook tot noodsituaties leidt. Zoals we het nu lezen is het noodfonds voor heel specifieke hulp, die wel vooraf gecontacteerd moet zijn (o.a. blz. 3 en blz. 17).

- *Hoe moeilijk misschien ook met de financiële kortingen, verzoeken we dringend regionaal te pleiten en bij te dragen aan een hogere prioriteit – ook nu – voor borging van de kwaliteit.*
- *De hoogste prioriteit heeft de komende tijd het voorkomen dat kinderen tussen de wal en het schip vallen. Mocht dit dreigen met het langer worden van wachtlijsten, vragen we ons af of het noodfonds ook ingezet kan worden voor schrijnende wachtlijstgevallen, zo nodig door het gereserveerde percentage van 2% te verhogen.*
- *In hoeverre kunnen vastgestelde budgetten van zorgaanbieders op moment X op zijn en brengt dit dan de continuïteit van de zorgverlening in gevaar? Indien de betalingssystematiek hiertoe kan leiden, verzoeken we u een vangnet in te stellen.(zie ook elders bijv. blz. 16).*

4. Gezien de schaal van Zeewolde, kunnen we ons goed vinden in aansluiting bij het op te zetten AMHK in Almere met fysieke locatie 'het Oranjehuis'. We begrijpen dat er een 24-uurs crisisdienst aan verbonden zal zijn, een meldpunt voor huiselijk/ t.o. kinderen geweld e.d.'
 - *Betekent dit dat de 'eenvoudige zorgmelding'(blz. 11.3) altijd daar moet plaats vinden of komt er (ook) een afgeleid fysiek meldpunt in Zeewolde? Als dit haalbaar is heeft dit de voorkeur van onze raad.*
 - *Het AMHK is gemandateerd direct passende zorg in te zetten "... (blz. 11, bullit 6) "en rapporteert..." . vraag: Aan wie?*

Op blz. 13 wordt nader ingegaan op de financiering, i.c. wat regionaal en wat lokaal bekostigd wordt. Het is opvallend in de bijlage dat het budget per kind in Zeewolde beduidend lager is dan in de meeste andere gemeenten.

- *Wij vragen ons af in hoeverre Zeewolde zelf haar bijdrage aan 'Centraal' heeft kunnen vaststellen, c.q. of er voldoende middelen beschikbaar blijven voor de basisjeugdzorg in Zeewolde.*
- *Kunt u ons aangeven waarom het budget per kind zo laag uitvalt (relatief 'gezonde jeugd', of....?)*

5. In 3.3. wordt ingegaan op de Toegang tot de hulpverlening. Alert zijn op op tijd op- en afschalen spreekt ons aan. Wij gaan ervan uit dat - ondanks de voorgenomen sturing op verminder zware zorg –er niet alleen adequaat wordt afgeschaald, maar evenzeer op tijd opgeschaald. Te late inschakeling van een hoger echelon heeft risico's voor de kwetsbaren en brengt uiteindelijk meer in plaats van minder kosten met zich mee.

Wij dringen er met klem op aan dat dit goed gemonitord wordt.

6. Er is een vrij strak toegangssysteem opgezet voor 'niet vrij-toegankelijke hulp' naast vrij toegankelijke hulp. Wij maken ons zorgen in hoeverre er nog keuzevrijheid bestaat voor de hulpafhankelijken. Waarbij wij ons uiteraard realiseren dat er altijd situaties zijn dat andere criteria overheersen bijvoorbeeld als veiligheid in het geding is.
 - *Zijn er maatregelen getroffen om de keuzevrijheid in reguliere situaties te waarborgen?*
 - *Wij dringen erop aan in de informatievoorziening duidelijk aan te geven waar en wanneer men vrij toegang heeft tot ondersteuning en wanneer niet.*

7. Het doet ons goed dat in dit beleidsplan er in ieder geval aandacht is voor privacy. Op blz. 17 wordt voorgesteld dat er één persoon verantwoordelijk gemaakt wordt voor beheer van privacygevoelige gegevens (waaronder in voorkomende gevallen ongetwijfeld ook medische). Er wordt ook voorgesteld gegevens die niet meer worden gebruikt te vernietigen.

- *Wij dringen er bij u op aan ook plaatselijk een dergelijk persoon aan te wijzen of een sluitend systeem in te richten of te doen inrichten op de daartoe geëigende plaats en op naleving toe te zien.*
- *Het is de vraag of direct na sluiten van een dossier dit zomaar vernietigd moet worden, of dat een bewaartermijn in acht genomen zou moeten worden. Uiteraard moet er dan ook met een sluitend protocol gewerkt worden.*

Lokaal Beleidsplan (LBP)

Vooraf

De voorliggende nota ademt een hoog ambitieniveau en er wordt zwaar ingezet op de transformatie, ingegeven door de financiële kortingen, maar ook 'het geloof' in een goed functionerende (pedagogische) civil society. Hoewel wij graag het geloof van de gemeente zouden willen kunnen omarmen, kunnen we ons niet aan de indruk onttrekken dat de nota wel met erg veel optimisme is geschreven. De maatschappij staat onder grote druk om naar elkaar om te zien. In onze reactie op de nota Wmo-beleid gaven we reeds aan dat kortdurende burenhulp niet het probleem is, *structurele* hulp wel. Hier wordt meer verwacht dan dat er mogelijk waar gemaakt kan worden. Het percentage kinderen dat in Zeewolde onder enige vorm van (geregistreerde) hulpverlening valt is lager dan landelijk (blz. 7 en 8). Tegelijkertijd is bekend dat veel kinderen in Zeewolde dan weliswaar niet bij de hulpverlening komen, maar ondertussen niet de aandacht van de ouders krijgen die ze verdienen, omdat de ouders te druk (elders) zijn, etc. Hoe zouden deze ouders dan het pedagogisch klimaat waarmaken t.o.v. andere kinderen en gezinnen.

- *Actieve inzet van gemeente en instellingen, ook als aanbod en niet alleen op vraag, blijft geboden. De genoemde inzet voor preventie zal ook echt waargemaakt moeten worden en verder doordacht in nog meer praktische uitvoering (zie o.a. blz. 9 en elders).*
- *Het terugtreden van de overheid ten faveure van de burger, kan juist t.o.v. kwetsbare jongeren niet aan eigen kracht e.d. overgelaten worden (blz. 10 en 11). Er dien te allen tijde voldoende vangnet te zijn. Ook zal er steeds weer outreachend gewerkt moeten worden juist ten aanzien van de meest kwetsbaren/onzichtbaren. Hierbij willen we één vaak vergeten groep extra benoemen, die ook u zorg verlangen, namelijk de asielzoekerskinderen. Deze ouders zullen niet zo snel zelf de wegen vinden tot de reguliere kinder- en jeugdhulpverlening.*

Enkele opmerkingen in chronologie van de nota.

Blz. 10. Praten met in plaats van praten over

Vooral de jeugd vanaf ca 12 tot 20 jaar zal meer betrokken moeten worden.

Blz.13. zo vroeg mogelijk steun etc. om erger te voorkomen. Hier onderschrijft u al wat we ten aanzien van het RBP onder 6 opmerkten, op tijd opschalen kan hoge(re) kosten en, voegen wij eraan toe, leed voorkomen.

Blz. 14. beleidsdoelstellingen. U formuleert doelstellingen en verwacht langere tijd nodig te hebben voor verwezenlijking. Er worden hoge eisen aan u gesteld, maar het komt hier toch wat vrijblijvend over. *Wij verwachten dat u in de uitvoeringsnota concreter wordt en met tijdspaden werkt.*

Blz. 17. (en elders) U heeft inderdaad verantwoordelijkheid voor een klachtenregeling.

Het wiel hoeft natuurlijk niet opnieuw uitgevonden te worden. Er kan mogelijk grotendeels aangesloten worden bij de systematiek die in de Wmo-uitvoering wordt ontwikkeld. Vereisen dat zorgaanbieders een goed reglement hebben, hierop en op de toepassing toezien. Een eigen klachtenreglement als gemeente (bijvoorbeeld voor het hele sociale domein inrichten, inclusief een



ombudspersoon). Echter, evenzeer is het relevant dat er goede bezwaar- en beroepsprocedures zijn, er worden immers beschikkingen afgegeven t.z.t. Hierbij is communicatie over de regels in deze zeer relevant.

Wij vinden het een hoge prioriteit dat er een klachtenregeling en regeling voor bezwaar en beroep wordt opgezet en breed gecommuniceerd.

Blz. 18, 19 en 20. *Zie ook RBP nr. 7, hierboven. Èn keuzevrijheid èn goede informatievoorziening vinden wij zeer belangrijk.*

Blz. 19. *De gedachten rond het Ondersteuningshuis spreken ons aan. Wij nemen aan dat dit niet alleen een fysieke plek wordt, maar zeker of juist ook een virtuele ontmoetingsplaats. De schroom om zich daar te melden is immers veel kleiner dan fysiek bij het Ondersteuningshuis 'gezien worden'.*

Blz. 21 e.v. *Jeugd en Veiligheid. Mogelijk begrijpen wij de nota's niet goed, maar vooralsnog lees ik enige tegenstelling in hoofdstuk 4.4. van het LBP en het RBP. Het betreft de keuze voor een splitsing in de taken jeugdbeschermer en jeugdreclasserder en jeugdhulpverlener.*

Hoe zit het? Graag een aanpak die niet tegenstrijdig is.

O.a. gezien de korte termijn is de reactie hoofdzakelijk op hoofdlijnen.

Wij wensen u veel wijsheid toe bij de verdere organisatie van de jeugdzorg. We zien de uitvoeringsnota met belangstelling tegemoet en zouden graag op tijd bij de opstelling worden betrokken.

Met vriendelijke groet,

Namens de Wmo-raad Zeewolde,

D. van Klaarbergen – van Holland, voorzitter